

# Na 'Etanai Usu-usu Ana Pita

## Gere Mamaani 'Iniai Bukani

Ra'i mwane here he'ete'i hairiu nagau matai raharaha ara'a suri'i. Gau raha ara'a na'i abegaa'i tari 'oha gau maua. Gau raha ara'a suri'i aidangigaa'i na'i 'oha nagau ha'ausuringa'ini'i mareho na'i skuru. Nata mareho na 'igaau gau matai raha ro'u ara'a na'iei, naasi suri'i tahitahi agaa'i beia Kraest.

Na'i usu-usu naanisi 'ia Pita 'a 'unua do 'anai raha ara'a suri'i tahitahi agaa'i beia Kraest 'e mareho nagai bonasia 'onaa gau raba ara'a mai wetewete na'iei. 'A 'onaa ha'ausuringa'i na'i skuru. 'Onaa 'o bwa'i bona, 'a bwara do'oi here goro na'iei. 'I wa maea mana ano-ano, naasi mareho narai 'a'auhiai sae 'anai raha ara'a na'i tahitahi ana beia Kraest. Na'i usu-usuni 'ia Pita 'a maan'i hura'ai tara'i herehere 'anai awa maea, ma 'anai ano-ano.

'Ia Pita 'e ta'i 'iniraaui rongoiusuri ana'ia Jisas me 'iia 'e ta'i na'otara ororiu beiraaui noni hinihina na'i 'ohai na'o. 'Ia Pita 'a usuai usu-usuni tanaraaui noni hinihina 'anai ha'abasuraau 'iniraaui sae narai norata'airaaui 'iniai suria adaaui Kraest. 'A 'unua tanaraau dorai ura wetewete na'i hinihinidaa'i neina 'ia God 'ai wa'ewa'e 'iniraaui. 'Ia Pita 'a 'irisia do 'iraaui noni hinihina rai raha ara'a goro suri'i tahitahi adaa'i beia Kraest maraigui siri suri'i mareho ta'a'i na 'iraaui maerongadaa'i rai haa'i tanaraau. 'Igaau gau ga'i matai bonasiai haua ro'u moi heresi 'anai raha ara'a suri'i tahitahi agaa'i beia Kraest.

Na'i 'oha na'oi 'oha'i na'i 'etanai buka ana Pita 'oi matai sado'i here narai 'a'auhi'o 'anai raha ara'a na'i tahitahi amua beia Kraest.

---

**1** <sup>1</sup>Inaua Pita, Ha'ataari ana Jisas Kraest, nau usu-usu tana'amou sae ana'ia God namou awa 'onaa mahuara 'adarara suriai Provens na'i Pontas, Galesia, Kapadosia, Eisia ma na'i Bitinia. <sup>2</sup>'Ia Godi Ama na 'ome sigihi'amou suria i hei'irisina. 'A ha'amaea'amou 'iniai Hi'ona Maea ana, neina moi araisuria Jisas Kraest mana tahingamoo'i rai wadiwadi 'iniai 'abuna. Mau ha'arawesi mia God 'ai huunai ha'agorohi'amou mai ha'a-awahi'amou goro.

## 'Adoma'i Heimamasi

<sup>3</sup>Gau ha'a-aneanea God Amana Araha aga Jisas Kraest. 'Iniai ahu ta'ahigia di'u ana, 'a haua tanagiai tahinga haoru 'iniai ha'a-suruta'ea ana

Jisas Kraest baaniai mae. 'Iniai haua o'asi ana nagau to'ora a 'iniai 'adoma'i heimamasi <sup>4</sup>'anai daa'i mwani mareho goro na'ia God na nuga'i tanaraau sae ana'i. 'A nuga'i tana'amou na'i aro, dora ra bwa'i matai ngabo ma'ua ta'a'i ma'ua ai'a'i. <sup>5</sup>Me 'iniai hinihinia amoua God, 'ia 'ai taatahi bwarasi'amou 'iniai mena ana tari dangi hahako, 'oha nai ha'atahi'amou.

<sup>6</sup>Moi wa'ewa'e 'iniai mahosi, rei'uaa moi ahutotou ta gere madoraa 'ini'i mwani rongomaata'i he'ete'i hairiu namou siri suri'i na'i 'ohani. <sup>7</sup>Mareho 'isi ra'i maho moi 'anai ha'a-ohoohoi hinihinimoo beia Kraest, 'onaa namou hinihini ha'a-momori ma'ua ai'a. 'A 'onaa 'oha 'iraa sae ra raangiai gol 'iniai raorahana'i 'eu 'anai ha'agata'inia i do'o baania ma 'anai sadoia ha'a-momori 'onaa 'e gol ha'a-momori ma'ua ai'a. Ma rei'uaa ra haua o'asi, i gol 'a bwa'i matai awa tarau. Mea God 'a 'adoma'inia dona hinihinimoo 'e maho na ororiu di'ua i gol. Ma 'onaa rai sadoia domou hinihini ha'a-momori, ma naasi, na'i 'oha nai aho'i maia Jisas Kraest, 'ia 'ai ha'a-aneane'amou mai ha'ahou'amou. <sup>8</sup>Rei'uaa namou ai'a re'ia, 'i'amou mou ta'ahia mamou hinihinia. Ma na'i 'ohani, na wa'ewa'e namou haua, 'e wa'ewa'e na raha di'u na bwarai sadoia ta ha'atee goro 'anai huunai ha'arangasia goro hura'a, <sup>9</sup>'iniai daua amoo i tahi tarau suriai hinihinia namou haa.

<sup>10</sup>Naia na tahi tarausi na 'iraaui Rarabea na'i 'oha bwani, rau ha'atee rarabeanga'inia do'ia God 'ai banea tana'amou. Ma rei'uaa na o'asi, rau ai'a aidangisia mora maraugu siba suriai huunai 'ado'ado anai mahosi. <sup>11</sup>Mana Hi'ona Maea ana Kraest na awa beiraa 'a ha'arangasia do'ia Kraest 'ai siri na'i rongomaata'i raha maigu dauai mena mana raraha. Ma naasi ra bonasiai sadoiai 'oha he'ua mai he'ua i to'o nai haua. <sup>12</sup>'Ia God 'a ha'ata'inia tanaraau Rarabea do tau'aro adaau ai'a do 'anai 'a'auhiraau haariraau, me 'anai 'a'auhi'amou. Ma na'i 'ohani, tara'i sae rau maaniai Taroha Goro tana'amou 'iniai mena anai Hi'ona Maea na'ia God 'a ha'ataaria dio mai baaniai aro. Ma 'ohani na mamaani narau haua, 'a ta'isada beiai mamaani ra haua Rarabea. Maho 'isi, ra'i mareho na 'iraaui enjel rau raba aidangisi'i ro'u.

#### Ha'ata'u'u 'Anai Awa Maea

<sup>13</sup>Hoita naasi, moi ha'aagau suri'i tahingamoo'i 'anai suria Aراها mamoi 'omesuri'amou haarimoo ro'u baaniai ora-ora'a. Moi 'adoma'i heimamasi 'iniai tahi tarau na'ia God 'ai banea tana'amou na'i 'oha nai aho'i maia Jisas Kraest. <sup>14</sup>Moi araisuria God mamoi abu haa'i'a i here ra ta'a'i namou haa'i ga'u na'i na'o, 'oha mou ai'a aidangisia maua God. <sup>15</sup>'Ia God na 'ome sigihi'amou, 'a maea. Ma naasi, 'i'amou moi awa maea ro'u suri'i mwani maho moi haa'i. <sup>16</sup>Naia na Usu-usu Maea 'a ha'arangasia 'inia o'ani, "Moi awa maea, 'inia 'inau 'au maea."<sup>f</sup>

<sup>17</sup>'Ia God, namou 'unua 'inia Ama na'i 'oha mou ha'arahesi, 'a bwa'i 'adoma'i ha'a-ororiua ta noni 'oha nai hiiriraau 'ini'i taha ra haa'i. Naasi moi

ha'ahoua God na'i madoraa mou awa mau na'i marewanani. <sup>18</sup>Inia 'ia God 'a hori'amou 'anai ruhasi'amou baaniai tahinga ta'aa namou ha'ausuringa'inia baaniraau wauwa amoo'i. Na tahingasi 'a bwarai 'a'auhi'amou. 'Ia God 'a ai'a hori'amou 'inia maho na matai ta'aa moi 'onaai silva ma'ua gol, <sup>19</sup>ma'ata 'inia huunai 'abuna Kraest na hauasa. 'Ia Kraest 'a 'onaai garei siip nara ha'aagaua 'anai suu ho'asi na ai'a ta ta'i maho nai ta'aa beia. <sup>20</sup>Na'i na'o mia God 'agu ha'apwa'araai marewana, 'a bwane 'ome sigihia Kraest do'ai ruhasi'amou. Mia Kraest ai'a boi mau na'i marewana 'ohasi. 'Agu boi na'i 'ohani, gaarangi ai hahakonai dangi, neina 'ai 'a'auhi'amou. <sup>21</sup>Iniai maho na haua Jisas, 'i'amou mou hinihinia God. 'Iia na ha'a-suruta'ea Jisas Kraest baaniai mae ma ha'a-ororiua. Na tarana naasi, na hinihini mana 'u'uri amoo 'ai awa tarau beia God 'anai haua o'asi ro'u tana'amou.

<sup>22</sup>Iniai araisuria amooi huunai ha'ausuringa'i 'inia Jisas Kraest, 'i'amou mou ha'a-wadiwadi'i haarimooi tahingamoo'i mamou ta'ahiraau ro'u i noni hinihini. Naasi, moi ta'ahi'amou hairiu tarau 'ini'i tahingamoo'i hako. <sup>23</sup>Mou matai haua o'asi, 'inia mou to'oraai tahinga haoru. Ma ai'a do mou to'oraai tahinga haorusi baanira i noni nara matai mae moi, ma'ata baaniai ha'atee ana God. Na ha'ateesi 'a tahitahi ma 'ai awa tarau. <sup>24</sup>Inia na Usu-usu Maea 'a 'unua o'ani,

“Iraau hakoi sae ra 'onaa moi raraaua,  
mana mwani mareho goro ra hahaa'i ra 'onaai moi tagai raraaua.

Raraaua na matai maria mana taga na matai anunu.

<sup>25</sup>Ma'ata, ha'atee ana Araha God 'a awa tarau.”†

Mana ha'ateesi, naasi Taroha Goro nara bwane taroha'inia tana'amou.

### 'Ia Kraest 'A 'Onaai Hau Na Ororiu

**2** <sup>1</sup>Iniai o'asi ana, moi nugasi'i mwani maho ta'a'i. Moi abui pwapwaari'i ma'ua here 'onaa domou goro. Abui kakawa 'ome ma'ua ha'atee ha'ata'aiatai nata nei. <sup>2-3</sup>'I'amou mou aidangisiai gorohana Araha. Naasi, moi hioronga'iniai ha'atee ana God neina moi raha ara'a mamoi tahi 'inia. Moi 'onaai'i gare mweramwera'a ra hioronga'iniai suuhai wai susu haoru.

<sup>4</sup>Moi boi beia Araha. 'Iia na haua tanagia i tahi tarau. 'A 'onaai hau na 'iraau sae tatau'aro ruma rau 'itaa. Ma'ata, 'ia God 'a 'adoma'i ha'a-ororiua di'u ma 'ome sigihia. <sup>5</sup>'I'amou namou dauai tahi tarau, mou 'onaai'i hau na 'ia God na hau'i 'anai ha'a-urasia ruma anai Hi'ona Maea, naasi heiso. Me 'iniai hei'a'auhi ana Jisas Kraest, moi tau'aro 'onaai piriisi mae nara tau'aro beiai mena anai Hi'ona Maea mara wate'i mareho tanaa God 'anai ha'a-wa'ewa'ea. <sup>6</sup>Na Usu-usu Maea 'a o'ani,

“Au 'ome sigihiai hau na ororiu di'u  
mau ha'a-urasia na'i di'unai bani na'i 'omaa i Saeon.

'Iatei nai nugaa i 'u'uri ana beia, 'agu bwa'i ahutotou'a ta 'oha 'iniai 'u'uri na nugaa beiasi.”†

<sup>7</sup>A ororiu di'u i hausi tana'amoui nei mou hinihini.

Mei tanaraaui nei ra ai'a hinihini,

“Na hau 'iraau sae tatau'aro ruma narau 'itaa,  
naia nagu 'onaai hau na ororiu di'u.”<sup>†</sup>

<sup>8</sup>Mana nata dora na'i Usu-usu Maea 'a o'ani ro'u,

“Naani hau ra matai tora'i ei  
mara matai agusu 'inia.”<sup>†</sup>

Ra agusu, 'inia ra ai'a araisuriai ha'atee ana God. Ra agusu, 'inia 'ia God 'a bwane 'adoma'inia mau mai do 'ai to'o o'asi.

<sup>9</sup>Ma'ata 'i'amou 'e ruruhai sae na'ia God na 'ome sigihia. 'I'amou ra'i Piriisi anai Mwaeraha God ma ra'i noni maea ana'i. 'A wai'amou hura'a baaniai kuhi na'i dora marewa ma 'ome sigihi'amou domoi taroha'inia mwani mareho goro na haa'i. <sup>10</sup>Na'i na'o ga'u, 'i'amou ai'a noni ana'ia God, mia God ai'a ahu ta'ahi'amou. Ma na'i 'ohani, 'i'amou ra'i noni ana'i na 'ia God 'a ahu ta'ahi'amou.

#### Awa 'Onaai Sae Tatau'aro Ana God

<sup>11</sup>Arai do'ora mana asigu'i, 'i'amou mou awa moi 'onaai mahuara na'i marewanani, suria ni marewanani 'a ai'a huunai 'omaa amou. Wai ha'atee wetewete tana'amou! Moi abu suriai hei'irisii ta'aa anai abe hasi'o, 'inia abe hasi'o 'a hei'oi bwarasii tahinga haoru namou awa iei na'i 'ohani. <sup>12</sup>Moi haa'i here nara goro neina 'oha 'iraau sae ahurodo rai ha'ahuni'amou, rai rei'i mareho goro mou haa'i marai ha'atee ha'agorohia God na'i 'oha nai aho'i mai.

<sup>13</sup>Anai ha'a-wa'ewa'ea Araha, moi araisuriraui nei ra marungi'amou, ororiu Mwaeraha ni Rom, 'inia 'ia na bwauodo na ororiu di'u na'i marewana. <sup>14</sup>Moi araisuriraau ro'u Primia, 'inia neirausi sae tatau'aro anai mwaeraha 'anai ha'a-mama'ai'i sae ta'a'i mana ha'atee ha'agorohi'i sae goro. <sup>15</sup>Ia God 'a 'irisia domoi haa'i mwani here goro maai ha'apaku'i ha'atee bweubweu'a adaa'i sae bweu nara ha'atee ha'a-ta'ai'amou. <sup>16</sup>Bwa'i ta sae nai matai ha'a-abu'amou 'inia ta maho namoi raba haua, 'inia 'ia Kraest 'a bwane ha'a-dadara'amou. Ma'ata rei'uaa na o'asi, me 'i'amou ra'i sae tatau'aro mau ana'ia God. Mou gasi 'adoma'inia domou dadara'a mamoi'gu haa'i here nara ai'a odo-odo. <sup>17</sup>Moi ha'ahouraaui hako'i mwani sae mamoi ha'ata'inia huunai heita'ahi tanaraaui nei ra hinihini. Moi 'adoma'i ha'ahoua God mamoi ha'ahoua Mwaeraha 'anai Rom.

#### Kraest 'A Ha'ata'inia Huunai Herehere 'Iniai Rongomaata'i Ana

<sup>18</sup>'I'amou slev, moi awa na'i bahaidi heimarungi adaa'i na'otara amoo'i mamoi ha'ahouraaui tarau. Moi haua o'asi, rei'uaa tara'i nei 'iniraau ra goro 'ini'amou ma tara'i nei ra here ha'a-ta'ai'amou. <sup>19</sup>'Inia 'onaa na 'oi

siri na'i rongomaata'i na ai'a arari dorai haua tana'o, ma 'o mwa'emwa'e 'inia'i 'adoma'inia amua tarau a God, 'ia God 'ai ha'agorohi'o. <sup>20</sup>A 'ua? 'O 'adoma'inia do'oi dauai ha'agorohi 'onaa ra ha'a-mama'ai'o 'inia'i maho ta'aa na'o haa ma'o mwa'emwa'e moi 'inia? 'Ia God 'ai matai ha'agorohi'o moi 'onaa ra ha'a-mama'ai'o 'inia'i maho goro na'o haua ma'o mwa'emwa'e 'inia. <sup>21</sup>Naia na 'ia God 'a soi'amou 'inia, 'inia 'ia Kraest 'a rongomaata'i 'ini'amou ma ha'ata'inia tana'amoui huunai herehere domoi suria. <sup>22</sup>'Ia Kraest 'a ai'a haua ta ora-ora'a ma ai'a ta pwari'i nai hura'a na'i ngoona ta 'oha. <sup>23</sup>Na'i 'oha ra ha'atee ha'ata'aia, 'a ai'a heiarami 'inia ta ha'atee ta'aa. 'Oha na rongomaata'i 'a ai'a 'unua do'ai su'ua aho'i ta'aa. 'A 'u'uria moia God, 'ia mo'o na hihii'i odo-odo. <sup>24</sup>'Ia Kraest 'a waa'i ora-ora'a agaa'i na'i abena 'oha na hano 'anai mae na'i dadaahoro, neina gai nugasiai ora-ora'a magari awa odo-odo. 'Ini'i maara na'i abena nagaugu goro aho'i 'inia. <sup>25</sup>Na'i na'o, 'i'amou mou 'onaaia ga'u i siip na teha ma na'i 'ohani mou aho'i mai beia mo'o na 'omesuri'amou ma taguma'ini'i tahingamoo'i.

### Iraaui Sae Ha'iwai

**3** <sup>1</sup>A o'asi ro'u, 'i'amou urao ha'iwai moi awa bahaidi heimarungi adaa'i mwane amoo'i. 'Inia 'onaa tara'i nei 'iniraaui rau ai'a hinihinia'i ha'atee ana God, marai matai rihosi 'anai hinihini 'inia'i re'ia adaa'i barongamoo'i nara goro. 'A ai'a ororiu domoi hadahada, <sup>2</sup>'inia 'iraaui rai re'i'i barongamoo'i ra goro mana ha'ahoua amoua God. <sup>3</sup>'A ai'a taraa ororiu domoi haa'i here do rai 'ome goro 'inia'i abemoo'i, 'onaa'i hiohio warihu mana nuga ringi wadowado suri'i karingamoo'i mana ha'aha'abii mana ho'o bwana 'ome goro. <sup>4</sup>Ma'ata 'a ororiu di'u doni barongamoo'i rai 'ome goro. Moi awa manego, 'inia naasi maho na matai awa tarau mana maho na'ia God 'a 'adoma'i ha'a-ororiua. <sup>5</sup>Na tahingadaa'i urao nara awa maea na'i 'oha bwani ra 'ome goro o'asi. Rau 'u'uria God marau awa bahaidi heimarungi adaa'i mwane adaa'i. Naasi maho nara haua 'anai ha'a-'omegororaaui haariraaui. <sup>6</sup>'Ia Sera 'a haua o'asi. 'A araisuri'i taha na 'unu'ia Ebrahim ma ha'abwauodoa. Ma naasi 'onaa moi abu maaa'u mamoi haa'i mwani mareho goro, mou ga'i 'onaa'i huunai gare ana'i. <sup>7</sup>'I'amou ro'u i saemwane ha'iwai, 'oha mou awa bei'i urao amoo'i moi aidangisia do 'iraaui urao ra ai'a wetewete 'onaa'imou. Moi ha'ahouraaui, 'inia 'i'amou hako moi daua baania God i ta'i bane, naasi i tahi tarau. 'Onaa moi haua o'asi, 'a bwa'i ta maho nai ha'abwarasi'i ha'arahesi amoo'i.

### Rongomaata'i 'Inia'i Hauai Mareho Na Goro

<sup>8</sup>Maho hahako, 'au rabasia domoi to'oraai ta'i 'ado'ado mamoi ahu ta'ahi'amou hairiu ro'u. Moi ta'ahi'amou hairiu 'onaa'i ha'ido'orada, moi hauai here na goro tanaraaui noni hako, ma ro'u, moi ha'a-anoano'amou haari'amou. <sup>9</sup>Moi abu su'uai ta'aa 'inia'i ta'aa ma'ua su'uai ha'atee ta'aa 'inia'i ha'atee ta'aa. Ma'ata, moi ha'angonia God maai ha'agorohiraaui. 'Inia 'oha na'ia God na soi'amou 'anai suria, 'a durua do'ai ha'agorohi'amou ro'u. <sup>10</sup>'A 'onaa'i ha'arangasia anai Usu-usu Maea o'ani,

“Onaa 'o raba to'oraai tahinga goro  
mana awa wa'ewa'e tarau,  
'oi abu haa'i ha'atee ta'a'i  
mana pwapwaari'i.

11 'Oi nugasi'i baronga ta'a'i

ma'oi haa'i mwani baronga goro.

'Oi bonasia do'oi awa goro beiraaui mwani noni hako.

12 'Inia 'ia Araha 'a wanasiraaui nei ra odo-odo

ma rongo'i ha'arahesi adaa'i,

ma ura bwarasiraaui nei ra ta'a'i.”<sup>f</sup>

13 'Iatei nai matai ha'a-ta'ai'amou 'onaa moi bonasiai haa'i here goro?

Bwa'i ta sae'a! 14 Ma'ata 'onaa moi rongomaata'i 'ini'i haa'i amoo'i maho odo-odo mamou ga'i wa'ewa'e! Moi abu ta'aabemoou ma'ua maaa'usiraaui sae,

15 ma'ata moi ha'abwauodoa Kraest suri'i tahingamoo'i. Moi awa ha'aagau

'anai arami'i heisonga'i adaa'i nei rai songa'ini'amou 'inia'i taranai taha

namou hinihinia 'inia Jisas. 16 Ma'ata moi haua beiai ahu manego mana

ha'ahou. Moi awasuri'i taha namou aidangisi'i do ra odo-odo neina 'oha rai

ha'atee ha'a-ta'ai'amou 'ini'i maho goro mou haa'i 'inia'i suria amooa Kraest,

rai ninima 'ini'i maho rau 'unu'i. 17 'Onaa 'ia God 'a 'irisia dogai rongomaata'i

'ini'i mareho goro gau haa'i, 'a goro baania rongomaata'i 'ini'i mareho ta'a'i

nagau haa'i. 18 Mou wai'ado'ado ga'u suria Kraest. 'Iia 'a odo-odo na'i maana

God maagu mae 'ini'i ora-ora'a agaa'i sae nagau ai'a odo-odo. Rei'uaa na

ai'a ora-ora'a, 'a mae 'inigi'ai noni ora-ora'a 'anai wai'agaau 'ari beia God. 'A

mae ha'atai moi, ma 'agu bwa'i mae'a ro'u 'ini'i ora-ora'a agaa'i ta 'oha. Ra

ha'amaesia'i abena, ma'ata ni aungana 'a tahi mau. 19 Mana aungana 'a 'ari

heitaroha'i tanaraaui aunga na'i rumanih'o'o. 20 Aunga 'isi, naasi aungadaa'i

nei ra hairaes'i beia God na'i 'oha na mamasiraaui dorai rihosi, na'i madoraa

na'ia Noa 'a tagoraai haka. Ma'e waira waru moi narau ta'e na'i haka narau

tahi 'inia'i wai. 21 Mana waisi 'e heiha'auu 'inia'i wai na'i bwareomaea na

matai ha'atahigaau baaniai ha'a-mama'ai. Mana bwareomaea, 'a ai'a 'anai

dori gaasinga'ini'i do'o ni abe, me'e duruduru gau haua tanaa God 'anai

awasuri'i taha nagau aidangisi'i do ra odo-odo. Ma gau matai to'oraai tahi

'inia, suriai suruta'e aho'i ana Jisas Kraest baaniai mae. 22 'Ia Jisas 'a ara'ai

aro ma awa na'i aba odona Godi Ama ma marungi'i enjel hako mana mwani

maho ra heimarungi mara mena na'i aro.

### Tahinga Haoru Adaa'i Noni Hinihini

**4** 1 'Ia Kraest 'a rongomaata'i na'i madoraa na awa na'i marewanani.

Naasi 'i'amou ro'u moi ha'aagau 'anai rongomaata'i 'onaai rongomaata'i

na haua. 'Inia 'onaa moi rongomaata'i, 'a ha'ata'inia do 'i'amou mou

nugasiai ora-ora'a. 2 Ma naasi, 'oha mou awa na'i marewanani, moi nugasi'i

hei'irisimoo'i mamoi suriai maho na'ia God na 'irisia. 3 Na tahingamoo na'i

na'o mou awa 'onaai sae ahurodo. Na'i 'ohasi, mou to'ora'i mwani hei'irisi ta'a'i, mou awa 'onaai mwamwaa, mamou hano hairiu 'anai gonogono mana haa'i kae ngaugoni 'anai haa'i here wawaasua'a. Mana mareho na ta'aa di'u na mou haa, mou ha'arahesi'i araaranunu. <sup>4</sup>Na'i 'ohani 'iraau nei namou ta'i haa'i ga'u i here o'asi, 'a kakui ahudaau 'inia taranai taha namougu nugasi'i 'ini'i here 'isi marau 'unu'unu'amou 'inia haa amou o'asi. <sup>5</sup>Ma'ata 'iraau rai ha'arangasi'i haariraa taha rau haa'i tanaa God na ha'aagau 'anai hiiriraaui nei ra tahi mana nei nara bwani mae. <sup>6</sup>'Inia naia nara taroha'inia ro'u 'inia Taroha Goro tanaraau nei ra bwani mae, <sup>†</sup>neina rei'uaa abedaa'i ra mae 'onaai mae nai to'o beigaau hakoi noni, ni aungadaa'i rai tahi marai awa beia God.

<sup>7</sup>Na hahakodi mwani maho 'a gaarangi'a. Naasi moi 'omesuri'amou haarimou baaniai ora-ora'a mamoi wai'ado'ado goro neina mou matai ha'arahesi goro. <sup>8</sup>Maho na ororiu di'u, moi ha'ata'inia heita'ahi na raha tana'amou hairiu, 'inia heita'ahi 'a matai 'a'auhi'o 'anai 'adoma'i nugasiai ora-ora'a nara haa tana'o. <sup>9</sup>Moi ha'amaoto'amou hairiu suri'i ruma amoo'i mamoi haa beiai wa'ewa'e mana ahu mwa'emwa'e. <sup>10</sup>Adonai nei 'ini'amou 'ia God 'a banea tanaa 'e ta'i 'ini'i bane ana'i. Naasi moi tau'aro goro 'ini'i bane 'isi 'anai 'a'auhiraui noni mamoi haa suriai ringe na odo-odo. <sup>11</sup>'Iraui nei ra to'oraai bane 'anai heitaroha'i, rai heitaroha'i 'onaai nei na taroha'ini'i huudi ha'atee ana'ia God. 'Iraui nei nara to'oraai bane 'anai hei'a'auhi, rai 'a'auhiraui noni 'inia wetewete na haa God tanaraau. Neina 'ado mareho namoi haa'i, rai ha'atee ha'agorohia God 'inia, na'i atana Jisas Kraest. Gau magari ha'a-aneanea God, 'ia mo'o na to'o mena tarau tarau. Amen.

### Rongomaata'i 'Iniai Ha'i Sae Hinihini

<sup>12</sup>Arai do'ora mana asigu'i beia Kraest, moi abu heimwaota'i 'inia siri amou na'i rongomaata'i, 'onaa do'e maho haoru tana'amou. Mahosi 'a boi 'ana moi ha'a-ohoo'o'amou. <sup>13</sup>Ma'ata moi wa'ewa'e, 'inia mou rongomaata'i 'onaai rongomaata'i ana Kraest, neina wa'ewa'e amou 'ai honu aharau na'i 'oha na 'ia Kraest 'ai boi aho'i beiai mena mana raraha. <sup>14</sup>Mou ga'i wa'ewa'e 'onaa ra here ha'a-ta'ai'amou 'inia suria amou Kraest, 'inia 'a ha'ata'i dona Hi'ona Maea ana God na mena di'u, 'a awa bei'amou. <sup>15</sup>Inau 'au ai'a raba rongoa domou rongomaata'i 'inia heingahu ma'ua beri, ma'ua raesia ringe, ma'ua hadahada rago siri suri'i mareho na ai'a talisada do'oi 'a'au siriwou suri'i. <sup>16</sup>Ma 'onaa mou rongomaata'i 'inia 'i'amou ra'i sae ana'ia Kraest, ma ai'a talisada domoi ninima 'inia mahosi. Mou ga'i ha'atee ha'agorohia God, 'inia 'i'amou ra'i sae ana'ia Kraest.

<sup>17</sup>Na madoraa anai taraawa'a hihiri 'a boi'a, miraaui sae tahamora na 'ia God nai hiiriraa, 'iraui sae ana'ia God. Ma 'onaa 'ai taraawa'a beigaau,

---

<sup>4:6</sup> *Nei ra bwane mae:* 'Iraui noni hinihini nara rongoa i Taroha Goro ga'u maraui mae, ma'ua 'iraui sae nara mae na'i ahe raha na'i madoraa anai Noa.

'ai 'ome he'ua 'oha nai hako beiraaui nei ra ai'a hinihiniai Taroha Goro ana God? <sup>18</sup>Mana Usu-usu Maea 'a o'ani,

“Onaa 'a ai'a mwada'u tanaraaui sae goro 'anai dauai tahi tarau, ma'ai he'ua tanaraaui ahurodo narau ora-ora'a?”<sup>†</sup>

<sup>19</sup>Naasi 'onaa namou rongomaata'i suriai hei'irisina God, mamoi abu agoheta'i haa'i maho ra goro. Moi 'u'uria taraua God na ha'a-pwa'ara'amou, 'iia 'a bwa'i kakua'amou mwada'u.

#### Tanaraaui Na'otara Na'i Heisoi

**5** <sup>1</sup>Tana'amou na'otara na'i heisoi, 'au raba ha'a-ta'u'u'amou. 'Inau 'e na'otara na'i heisoi ro'u, mau 'omesia 'inia maagu i rongomaata'i ana Kraest. Ma na'i maadi mwani noni hako rai ha'ahouau ro'u bei'amou na'i 'oha na 'ia Kraest 'ai aho'i mai. <sup>2</sup>Naasi wai ha'a-ta'u'u'amou. 'Onaai 'omesuri siip na 'omesuriraui siip ana'i, 'i'amou ro'u moi 'omesuriraui nei na 'ia God na ha'a-'u'uri'amou 'iniraaui. Moi haua ha'i mwa'emwa'e 'inia naasi hei'irisina God. Moi abu haua 'onaai nei nara ha'a-'usu'usua moi. 'A ai'a goro domoi hauai tau'arosi 'inia 'irisina moi amou i ha'a. Moi abui haua o'asi, ma'ata moi haua 'inia mou raba 'a'auhiraaui nei ra ha'a-'u'uri'amou 'iniraaui. <sup>3</sup>Moi abu na'otara beiai ha'a-ta'eta'e, ma'ata na'otara 'anai ha'ata'iniiai huunai herehere tanaraau 'anai suria. <sup>4</sup>Ma na'i 'oha nai aho'i mai 'i bwauododaui 'omesuri siip, 'ai tahari'amou 'inia heitahari na bwa'i ai'aa mwada'u. Moi awa tarau na'i rarahana ma na'i gorohana.

#### Tanaraaui Sae Mwane Haoru

<sup>5</sup>'I'amoui sae mwane haoru, moi awa bahaidi heimarungi adaa'i sae wari amoo'i, mamoi ha'a-anoano'amou haarimooi 'anai 'a'auhi'amou hairiu. 'Iniai Usu-usu Maea 'a 'unua o'ani, “'Ia God 'a 'itaai nei na ha'aba'o, ma 'a'auhi nei na ha'a-anoanoa haaria.”<sup>†</sup> <sup>6</sup>Moi ha'a-anoano'amou haarimooi 'anai awa na'i rimana God na mena di'u, neina 'ia God 'ai ha'a-hauasa'amou na'i 'oha nai tari madoraa 'ana. <sup>7</sup>Moi nuga'i hako tanaa God i taha ra torakoke 'ini'i 'adoma'imoo'i, 'inia 'iia na 'adoma'ini'amou ma 'omesuri'amou.

<sup>8</sup>Moi awa ha'aagau tarau mamoi 'ome'ome goro. 'Iniai maerongamooi, 'ia Saetan, 'a hano hairiu 'anai 'ome'ome 'inia tanei do'ai ha'ata'aia. 'A 'onaai laeon na ngurunguru 'anai raba haingau. <sup>9</sup>Moi ura baabau na'i hinihinimooi mamoi ura bwarasia. 'Inia 'onaai 'iraraa amou, ai'a do 'i'amou moi, me'iraaui ro'u i sae hinihini hako na'i marewana narau siri ro'u na'i raronai rongomaata'i o'asi. <sup>10</sup>'Ia God 'ai 'a'auhigaui tarau 'inia heita'ahi ana na raha di'u. Ma 'inia hagu amou beia Kraest, 'a soi'amou 'anai to'oraa beia Kraest i ha'ahou mana ha'aasaa na matai awa tarau. Ma na'i 'oha naigui hako rongomaata'i namou haua 'ohani suriai gere madoraa, 'ia God 'ai ha'a-haoru'i tahingamoo'i, 'ai ha'ababauai hinihinimooi ma'ai ha'a-wetewete'i 'adoma'imoo'i. <sup>11</sup>Gaui magai ha'aasaa God 'inia mena ana na awa tarau tarau. Amen.



**Mareho Hahako**

<sup>12</sup>Ia Saelas na 'a'auhiau 'anai usuai gere usu-usuni. 'Iia 'e do'oragaau na'i Kraest nau 'u'uria. Hoita, 'inau 'au hauai usu-usuni 'anai ha'a-wetewete'i hinihinimoo'i ma 'anai ha'arangasia tana'amou dona mwani mareho nau usu'i na'i usu-usuni rai ha'ata'ini'ai huunai goro na haa God 'ini'amou. Naasi, moi ura baabau na'i gorohana God.

<sup>13</sup>Ha'atee wa'ewa'e tana'amou baaniraaui sae hinihini na'i Babilon na 'ia God 'a 'ome sigihiraaui 'onaai 'ome sigihi'amou ro'u ana. 'Ia Mak 'a haua ro'u i ha'atee wa'ewa'e ana tana'amou. 'Iiasi 'a 'onaa do'e gare agua. <sup>14</sup>Moi ha'atee wa'ewa'e tana'amou hairiu beiai haingoni ni heita'ahi ni heisoi.

'Io, mau ha'arahesi mia God 'ai ha'a-awahi'amou goro, 'i'amou hakoi nei analia Kraest.